

12.9.2024

Eduskunta

Maa- ja metsätalousvaliokunta

ASIA: E 46/2024 vp Valtioneuvoston selvitys: EU:n valmistautuminen laajentumiseen

Svenska lantbruksproducenternas centralförbund (SLC) kiittää mahdollisuudesta lausua näkemyksensä koskien EU:n valmistautumisesta laajentumiseen.

Alla olevat kohdat ovat erillisnostoja käsittelyssä olevaan Valtioneuvoston muistioon.

- EU:n laajentuminen on suuri mahdollisuus EU:lle mutta sisältää myös monta kysymystä ja haastetta, jota tulisi käsitellä niin että tämä ei johda muun muassa taloudellisiin tai sisäisiin markkinahäiriöihin. Aikaisemmista laajentumishankkeista tulisi ottaa oppia ja peruslähtökohta tulisi olla, että EU-jäsenyyttä hakevat maat täyttäisivät niitä vaatimuksia, joita jäsenyydelle on asetettu ja että maat jo ovat linjassa EU:n lainsäädännön kanssa.
- Jäsenyyden eteneminen tulisi olla harkittu niin että jäsenyys ei aiheuta maatalousmarkkinoilla häiriöitä ja että jäsenyydet ovat ajallisesti harkittuja. Suuret jäsenyyttä hakevat maat tulisivat pystyä osoittamaan, että he hallitusti voivat tuoda elintarvikkeita EU:n markkinoille ja että nämä elintarvikkeet ovat tuotettu EU:n standardien mukaisesti.
- Tällä hetkellä on olemassa jo pitkä lista maita, jotka ovat jo pitkään olleet odottamassa EU-jäsenyyttä. Näiden maiden vaikutukset EU:n sisällä ovat erilaiset. Nämä maat ovat Balkanin alueen maat, jotka pitkälti ovat jo tehneet työtä niin että he täyttävät EU:n ehtoja. Näiden maiden jäsenyyttä tulisi käsitellä ensin. Maiden jäsenyys tulee kuitenkin vaikuttamaan EU:n rahoituskuvioihin ja myös vaikuttamaan EU:n sisäiseen elintarvikemarkkinaan. Balkanin maiden vaikutukset EU:n maatalouteen ei pitäisi kuitenkaan olla niin suuri, että suurempia markkinahäiriöitä tulisi. EU:n rahoituskuvioihin näiden maiden jäsenyydellä on merkityksensä.
- Ukrainan ja Moldovan jäsenyyksien osalta EU-jäsenyyden eteneminen tulisi edetä kuitenkin niin että näille maille ei anneta poikkeavia polkuja jäsenyydelle. Maiden tulisi täyttää EU:n periaatetta toimivasta oikeusvaltiosta. EU:n tulisi kuitenkin auttaa Ukrainaa maan jälleenrakentamisessa, sodan jälkeisessä ajassa.
- Tulevalle EU rahoituskaudelle tulisi miettiä maatalouspolitiikan rahoituskuviot uudelleen. Ilman riittävää rahoitusta maatalous ei voi sopeutua niihin haasteisiin ja tavoitteisiin, jota alalle on asetettu ja antaa tuottajille riittävä tulotaso. Jäsenmaiden kansallista rahoitusta maatalouspolitiikassa tulisi vähintään lisätä. EU tasolla tulisi myös harkita, jos maataloussektoria tulisi rahoittaa nykyisen rahoituskanavan lisäksi muilla tavoilla, eli maatalousbudjetin kautta ei voida rahoittaa sekä EU:n laajentumista että kestävän siirtymän toimenpiteitä.

Jonas Laxåback, toiminnanjohtaja